

FÖRSÄKRINGSMARKNADEN

Kvartal 1, 2021

Publiceringsdatum: 2021-05-26

Innehåll

Svensk Försäkring är försäkringsföretagens branschorganisation, som arbetar för att öka kännedom om försäkringars betydelse i samhället och för ett högt förtroende för försäkringsbranschen. Statistiken som Svensk Försäkring tillhandahåller är en del av en branschgemensam infrastruktur och presenteras på Svensk Försäkrings webbplats, www.svenskforsakring.se/statistik. Detaljerade data finns i Svensk Försäkrings statistikdatabas, www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Varje kvartal presenterar Svensk Försäkring rapporten "Försäkringsmarknaden". Det är en sammanställning av statistik för försäkringsmarknaden, till exempel i form av utbetalda försäkringsersättningar, premieinkomster, marknadsandelar, totalavkastning och antal skadeanmälningar. Uppgifterna är i huvudsak baserade på svenskägda företags tillsynsrapportering till Finansinspektionen. Svensk Försäkring samlar också in motsvarande uppgifter från stora utlandsägda filialer. Därutöver samlar Svensk Försäkring in fristående uppgifter från försäkringsföretagen.

Nedan visas en förteckning över de diagram som ingår i denna rapport. Uppgifterna i diagrammen 7, 8 och 15 är enbart baserade på uppgifter som samlas in av Svensk Försäkring.

Försäkringsmarknaden

Diagram 1	Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal
Diagram 2	Premiebetalningar och BNP, årsvärden per kvartal
Diagram 3	Årlig procentuell förändring av premiebetalningar och BNP, årsvärden per kvartal

Skadeförsäkringsmarknaden

Tabell 1	Inbetalda premier till skadeförsäkringar
Diagram 4	Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
Diagram 5	Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal
Diagram 6	Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster, per företag/företagsgrupp
Diagram 7	Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar de senaste fyra kvartalen
Diagram 8	Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden per kvartal

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Tabell 2	Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar
Diagram 9	Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen, fördelat per produktområde
Diagram 10	Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal
Diagram 11	Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar, per företag/företagsgrupp
Diagram 12	Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
Diagram 13	Livförsäkringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal
Diagram 14	Inflyttat försäkringskapital, årsvärden per kvartal
Diagram 15	Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag

Dataunderlag till Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen

Underlagen till samtliga diagram och tabeller som presenteras i Försäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen, via följande länk:

[Dataunderlag till rapporten Försäkringsmarknaden](#)

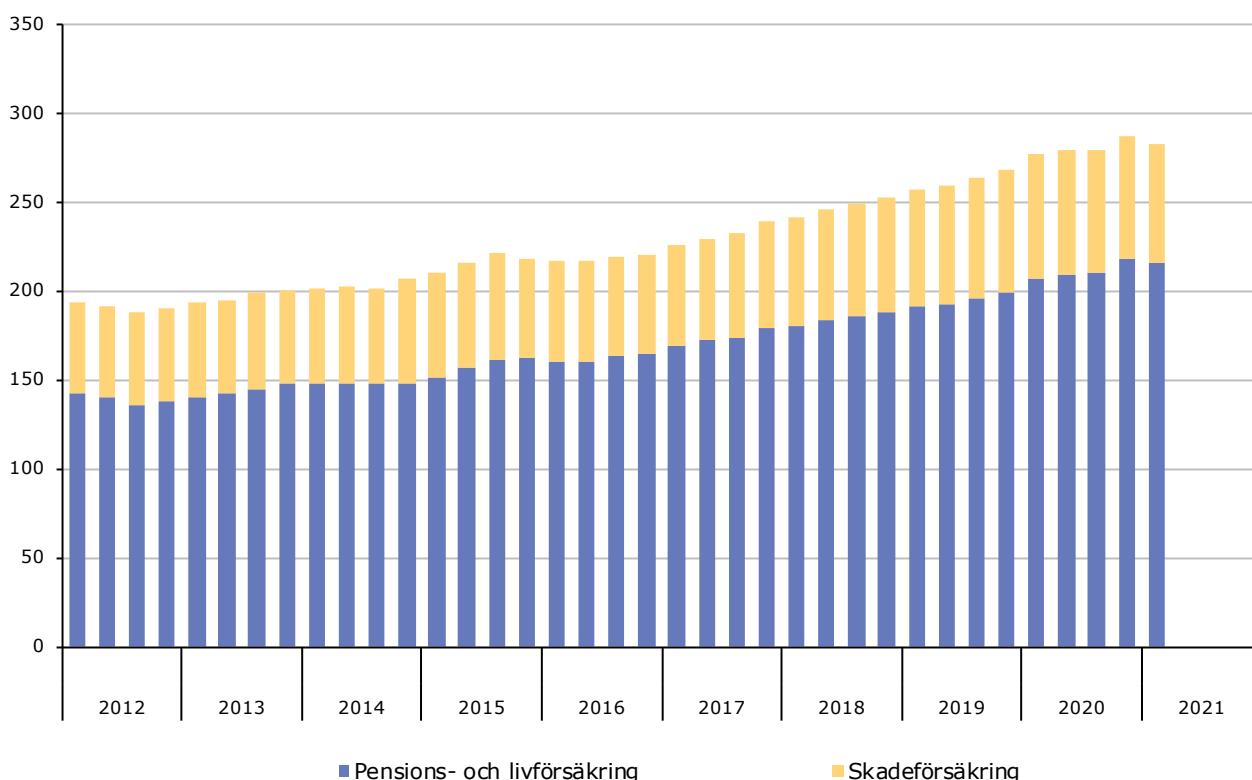
Försäkringsmarknaden

Försäkringsföretagen betalade ut drygt 282 miljarder kronor i försäkringsersättningar under de senaste fyra kvartalen, det vill säga från och med det andra kvartalet 2020 till och med det första kvartalet 2021 (se diagram 1). Drygt 216 miljarder kronor (77 procent) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och knappt

66 miljarder kronor (23 procent) betalades ut från olika skadeförsäkringar. Jämfört med motsvarande period föregående år har utbetalningarna från pensions- och livförsäkringar ökat med 4,5 procent (9,4 miljarder kronor), och utbetalningarna från skadeförsäkringar minskat med 5,8 procent (4,1 miljarder kronor).

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada.

Källa: Svensk Försäkring.

Antal försäkringsföretag i Sverige

Vid slutet av 2020 bestod försäkringsbranschen i Sverige av 325 företag, varav 285 var svenska företag och 40 var utlandsägda filialer som är verksamma i Sverige. Av de svenska företagen så var 38 livförsäkrings- eller tjänstepensionsföretag, 247 skadeförsäkringsföretag och 54 understödsföreningar.

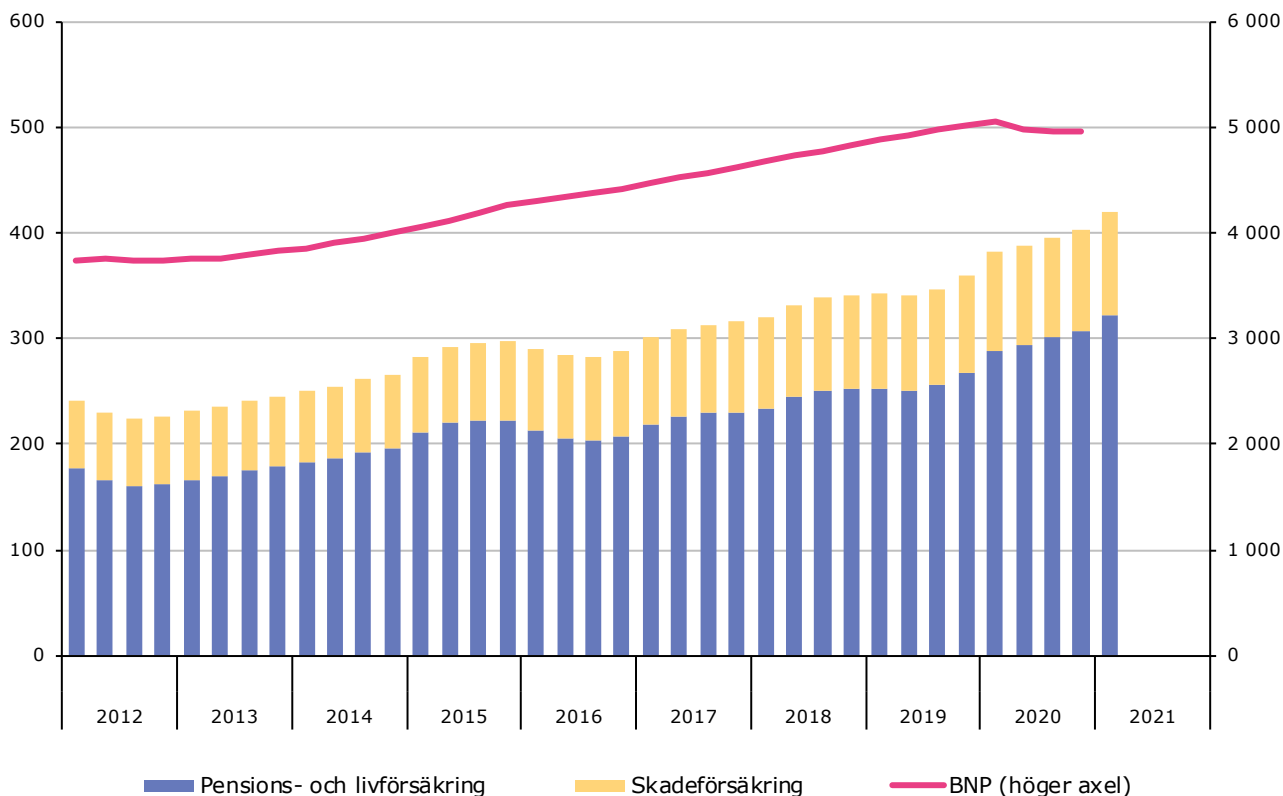
Tillsammans sysselsätter försäkringsföretagen omkring 22 000 personer i Sverige.

Under de senaste fyra kvartalen betalades det in drygt 419 miljarder kronor till försäkringsföretagen i form av premier till olika försäkringar (se diagram 2). Drygt 322 miljarder kronor (77 procent) av premierna betalades in till pensions- och livförsäkringar, och knappt 97 miljarder kronor (23 procent) betalades in till

skadeförsäkringar. Jämfört med motsvarande period föregående år har premieinbetalningarna till pensions- och livförsäkringar ökat med 12,1 procent (34,9 miljarder kronor), och premieinkomsterna för skadeförsäkringar ökat med 3,2 procent (3,0 miljarder kronor).

Diagram 2. Premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för Afa Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Inbetalda premier och utbetalda ersättningar

Premier för försäkring betalas in i förskott för ett visst försäkringskydd under en viss tid. Det innebär att det vanligtvis finns en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av en eventuell ersättning för de fall en skada uppstår. För pensions- och livförsäkringar dröjer det vanligtvis många år mellan inbetalning av premier och utbetalning i form av pension eller annat sparande.

Premierna ska även täcka driftskostnader och andra kostnader, t.ex. lokalkostnader och löner för försäkringsföretagens anställda.

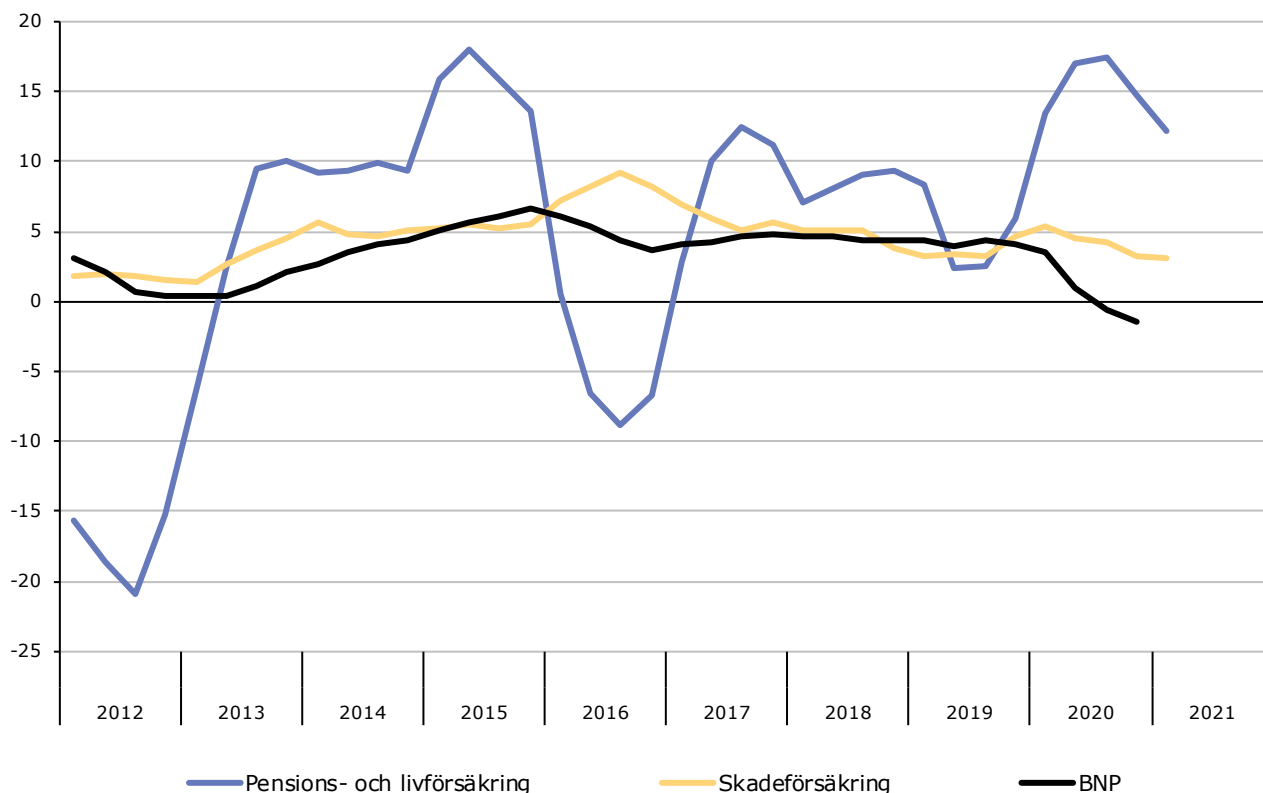
Utvecklingen i ekonomin är nära sammankopplad med utvecklingen i premieinbetalningarna till försäkringar; i samband med en konjunkturförstärkning ökar vanligtvis efterfrågan på varor och tjänster, inklusive försäkringar. Särskilt skadeförsäkringspremier och BNP är nära sammankopplade (se diagram 3). Utvecklingstakter för livförsäkringspremier varierar mer eftersom de i högre

utsträckning påverkas av strukturella förändringar och förändringar av regelverk och skatter.

Under 2019 mattades den svenska konjunkturen av efter en lång period av stark tillväxt. I och med corona-pandemin har den ekonomiska utvecklingen försvagats ytterligare.

Diagram 3. Årlig procentuell förändring av premieinbetalningar och BNP, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Procent

Anm.: Diagrammet visar årlig procentuell förändring av årsvärden per kvartal avseende premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas i Finansinspektionens tillsynsrapportering sedan 2016K1, och ingår fr.o.m. samma kvartal i kategorin *Skadeförsäkring*. I *Skadeförsäkring* ingår inte premieinkomster för Afa Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Försäkringar och den ekonomiska aktiviteten i Sverige

I Sverige bidrar det privata försäkringssystemet direkt till cirka en procent av BNP. Som statistisk grund för beräkningen av produktionsvärdena för försäkringar används premieinkomster och försäkringsersättningar från Finansinspektionens kvartalsrapporter och försäkringsföretagens årsredovisningar. Försäkringar bidrar till ekonomin även indirekt, genom att de ger ekonomiskt skydd mot olika typer av risker. Det underlättar för individer och företag att agera under ovisshet och reducerar deras behov att spara för oförutsedda utgifter.

Skadeförsäkringsmarknaden

Under de senaste fyra kvartalen, det vill säga från och med det andra kvartalet 2020 till och med det första kvartalet 2021, var de totala premieinkomsterna för skadeförsäkringar knappt 97 miljarder kronor.

Knappt 96 procent – 92,6 miljarder kronor – av premieinkomsterna kan hänföras till skadeförsäkringsföretag (se tabell 1). Även vissa livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag har

skadeförsäkringar, främst i form av sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring; drygt 4 procent – 4,3 miljarder kronor – av premieinkomsterna för skadeförsäkringar det senaste året gick till livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Premieinkomster för skadeförsäkringar hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 1. Inbetalda premier till skadeförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2020K1	2021K1	Mdr kr	Procent
Skadeförsäkring i skadeförsäkringsföretag	89,76	92,56	2,81	3,13
Trafik- och motorfordonsförsäkring	32,10	33,16	1,07	3,33
Företags- och fastighetsförsäkring	20,01	20,66	0,65	3,27
Hem- och villaförsäkring	18,15	18,13	-0,02	-0,10
Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring	11,61	12,18	0,58	4,96
Övrig skadeförsäkring	7,90	8,42	0,53	6,65
Skadeförsäkring i livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag	4,10	4,26	0,15	3,77
Skadeförsäkring, totalt	93,86	96,82	2,96	3,15

Anm.: I *Skadeförsäkring hos skadeförsäkringsföretag* ingår inte premieinkomster för Afa Sjukförsäkring eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring- och avgångsbidragsförsäkring. I *Skadeförsäkring hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag* ingår främst sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

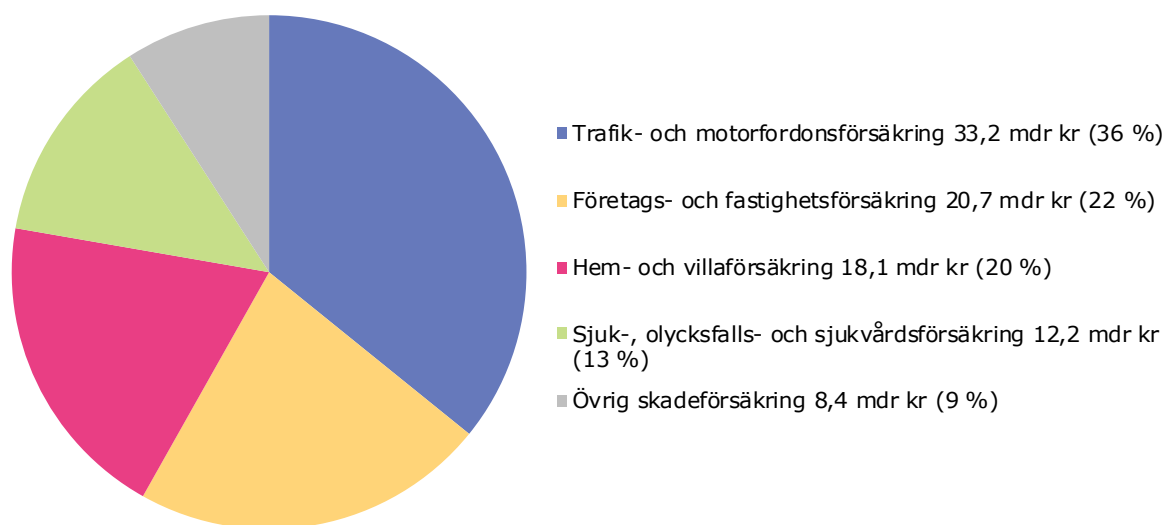
Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar utgjorde mer än en tredjedel (33,2 miljarder kronor) av skadeförsäkringsföretagens premieinkomster under de senaste fyra kvartalen (se diagram 4).

Företags- och fastighetsförsäkringar och hem- och villaförsäkringar omfattade vardera omkring en

femtedel (20,7 miljarder kronor respektive 18,1 miljarder kronor) av premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen under de senaste fyra kvartalen. Sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar omfattade 13 procent (12,2 miljarder kronor), och resterande skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretagen omfattade 9 procent (8,4 miljarder kronor) av premieinkomsterna.

Diagram 4. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag de senaste fyra kvartalen (2020K2–2021K1), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte. Premieinkomster för Afa Sjukförsäkring ingår inte, eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkring och produktförsäkring), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring och avgångsbidragförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Diagram 5 visar premieinkomster för skadeförsäkringsföretagen i form av årsvärden per kvartal där varje stapel visar premieinkomsterna för de senaste fyra kvartalen. Jämfört med motsvarande period föregående år har premieinkomsterna vuxit med 2,8 miljarder kronor – en ökning med 3,1 procent.

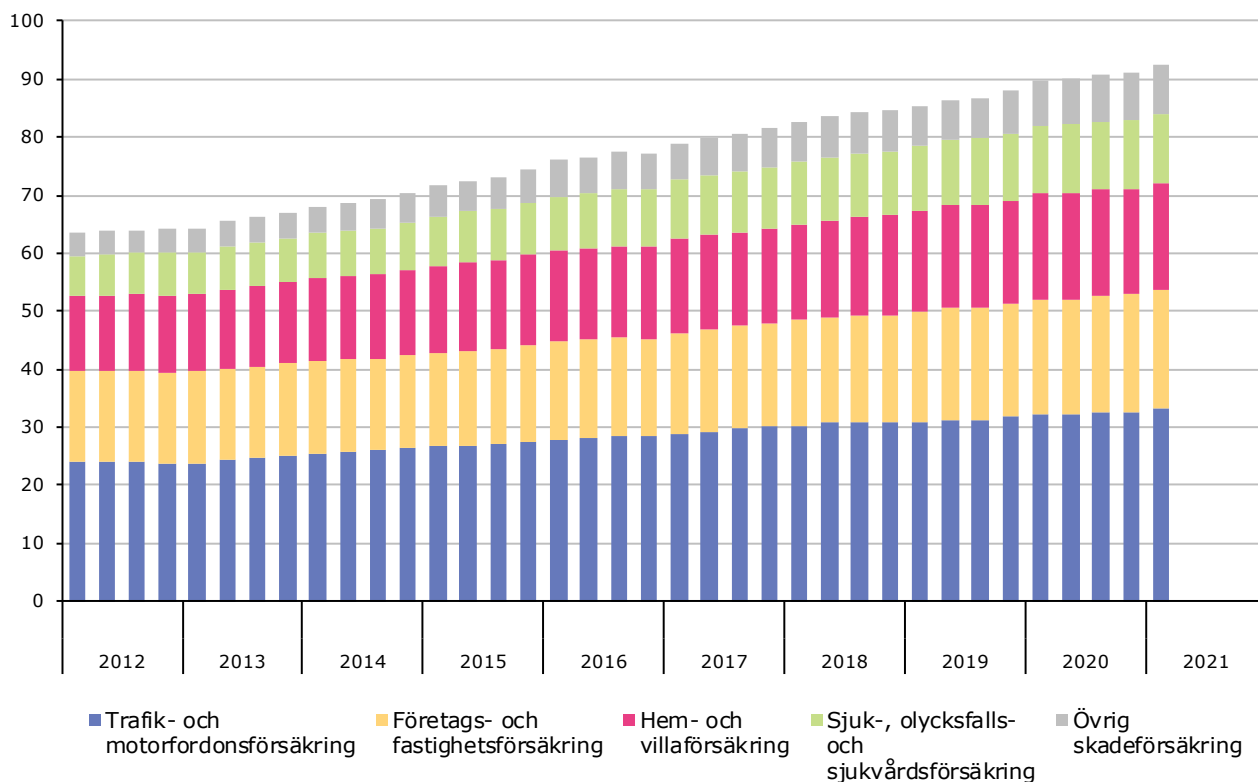
Premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar har ökat med 3,3 procent (653 miljoner kronor). Premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar har minskat med 0,1 procent (17 miljoner kronor). Premieinkomsterna för sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar har ökat med 5,0 procent (576 miljoner kronor). Premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar har ökat med 3,3 procent (1 068 miljoner kronor).

försäkringar, som är det största av dessa produktområden mätt i premieinkomster, har ökat med 3,3 procent (1 068 miljoner kronor).

Premieinkomsterna har ökat stadigt under en längre tid. Sedan motsvarande kvartal 2012 har de årsvisa premieinkomsterna för sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar ökat med 74 procent (5,2 miljarder kronor). Under samma period har premieinkomsterna för hem- och villaförsäkringar ökat med 39 procent (5,1 miljarder kronor), premieinkomsterna för trafik- och motorfordonsförsäkringar ökat med 38 procent (9,2 miljarder kronor) och premieinkomsterna för företags- och fastighetsförsäkringar ökat med 33 procent (5,1 miljarder kronor).

Diagram 5. Premieinkomster för skadeförsäkringsföretag per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Skadeförsäkring som finns i livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte. Premieinkomster för Afa Sjukförsäkring ingår inte, eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier. I *Företags- och fastighetsförsäkring* ingår även ansvarsförsäkring samt sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring. I *Övrig skadeförsäkring* ingår övrig egendomsförsäkring (t.ex. djurförsäkringar och produktförsäkringar), kredit- och borgensförsäkring, rättsskyddsförsäkring, assistansförsäkring, trygghetsförsäkring vid arbetsskada, inkomstförsäkring samt avgångsbidragsförsäkring.

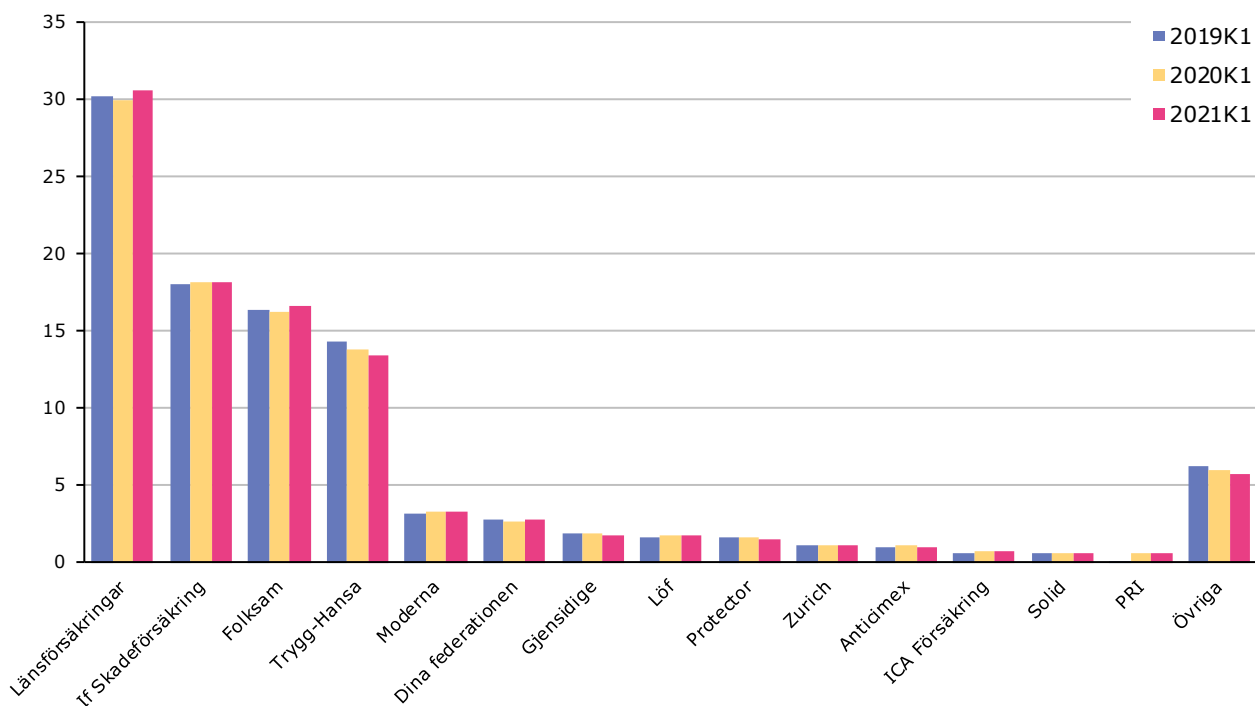
Källa: Svensk Försäkring.

Under de senaste fyra kvartalen var premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen knappt 92,6 miljarder kronor (se tabell 1 ovan).

Länsförsäkringar, If Skadeförsäkring, Folksam och Trygg-Hansa stod för knappt 79 procent av premieinkomsterna (se diagram 6).

Diagram 6. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag i procent av årliga premieinkomster, per företag/företagsgrupp

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av premieinkomster de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). Premieinkomster för livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens skadeförsäkringar ingår inte. Premieinkomster för Afa Sjukförsäkring ingår inte eftersom de har varit negativa vissa perioder på grund av återbetalning av premier.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom skadeförsäkringsmarknaden finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Anmälda skador inom egendomsförsäkringar

Under de senaste fyra kvartalen anmäldes knappt 2,7 miljoner skador inom egendomsförsäkringar: motorfordonsförsäkring, trafikförsäkring, hemförsäkring, villahemförsäkring, fritidshusförsäkring, båtförsäkring samt företags- och fastighetsförsäkring (se diagram 7).

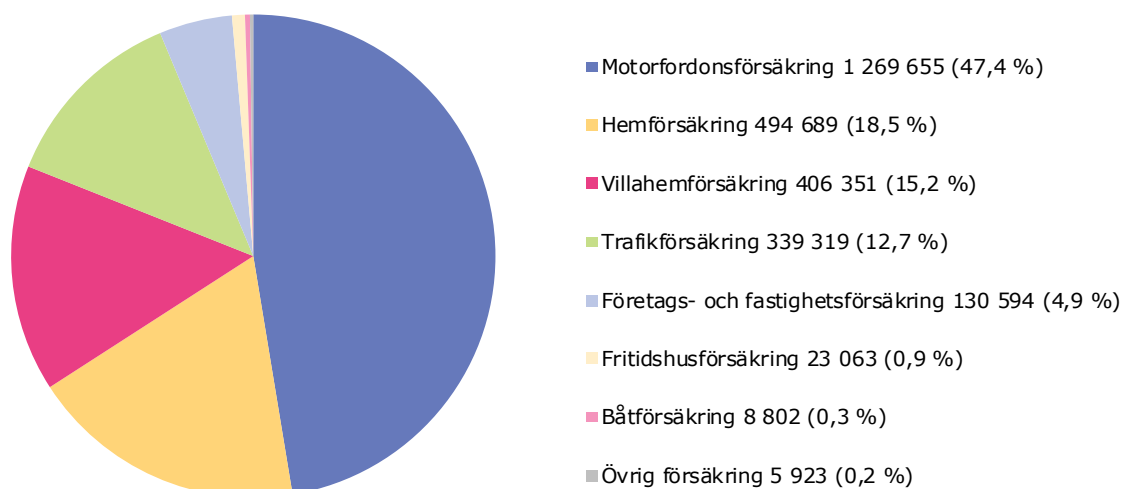
Nästan hälften (47 procent) av de anmälda skadorna under det senaste året var inom motorfordonsförsäkringar, som är frivilliga komplement

till den obligatoriska trafikförsäkringen. Det är framför allt personbilar som skadas och det handlar mest om glasskador, till exempel skador på vindrutor, och vagnskador. Till trafikförsäkringen, som är lagstadgad, anmäldes drygt 339 000 skador (13 procent av skadeanmälningarna).

Omkring en tredjedel (34 procent) av de anmälda skadorna var inom hem- och villaförsäkringar.

Diagram 7. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2020K2–2021K1)

Antal anmälda skador och andel i procent

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggförsäkringar. I *Övrig försäkring* ingår bl.a. djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Trafikförsäkringen och kompletterande motorfordonsförsäkringar

Inom EU ska varje motordrivna fordon som brukas i trafik ha en *trafikförsäkring* som skyddar mot vissa skador som sker vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks dock inte skador på det egna fordonet. Som kompletterande skydd kan fordonsägaren teckna en separat *motorfordonsförsäkring*.

Trafikförsäkring krävs för motorfordon som brukas i trafik. Hit hör även vissa motorfordon som inte är registrerade, t.ex. motorfordon inom moped klass II, vilket bl.a. innefattar vissa elcyklar. Fordon som är registrerade i trafik men saknar motor (t.ex. släpvagnar och husvagnar) kräver inte trafikförsäkring.

Motorfordonsförsäkringar kan tecknas för alla fordon i trafik, även sådana som inte är registrerade i fordonsregistret. Motorfordonsförsäkringar kan även tecknas för ej motordrivna fordon, såsom släpvagnar och husvagnar.

Detaljerade uppgifter om bland annat orsaker till skada finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas: www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/.

Under de senaste fyra kvartalen har antalet anmälda skador inom fritidshusförsäkringar ökat med knappt 5 procent (1 100 skadeanmälningar) jämfört med motsvarande period föregående år.

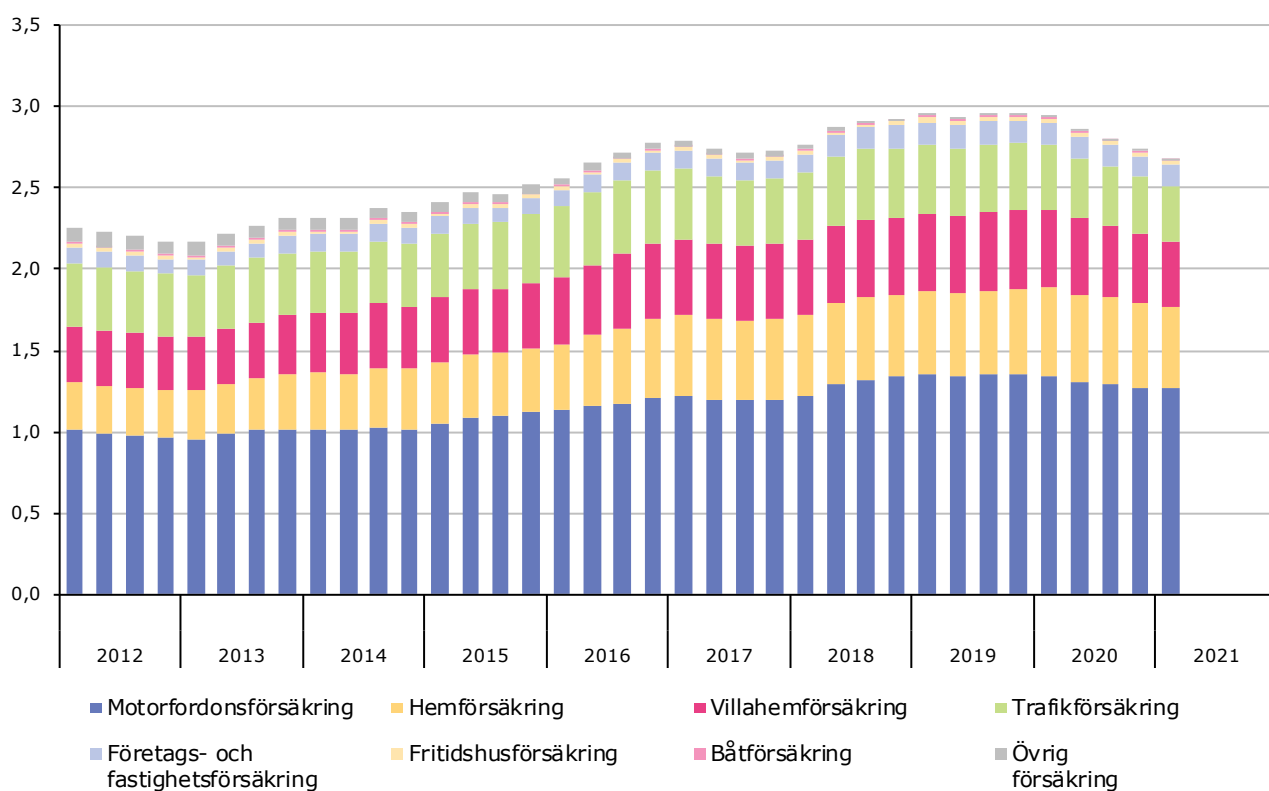
När det gäller övriga egendomsförsäkringar så har däremot antalet skadeanmälningar minskat (se diagram 8). För villahemförsäkringar har de minskat med knappt 16 procent (77 200 skadeanmälningar), för hemförsäkringar har de minskat med knappt 8 procent (41 900 skadeanmälningar) och för båtförsäkringar har de minskat med 6 procent (600 skadeanmälningar). Vidare har de

minskat med knappt 8 procent (138 200 skadeanmälningar) för trafik- och motorfordonsförsäkringar och med drygt 5 procent (7 400 skadeanmälningar) för företags- och fastighetsförsäkringar.

Sett över lite längre tid så har däremot antalet anmälda skador inom egendomsförsäkringar ökat markant. Sedan motsvarande kvartal 2012 har de ökat med knappt 19 procent, från knappt 2,3 miljoner till knappt 2,7 miljoner skadeanmälningar årsvis.

Diagram 8. Antal anmälda skador inom egendomsförsäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Antal miljoner skadeanmälningar

Anm.: Omfattar även skador inom eventuella tilläggsförsäkringar. I *Övrig försäkring* ingår bl.a. djurförsäkring och produktförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Hemförsäkring, villaförsäkring och villahemförsäkring

Hemförsäkring täcker alla saker som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk. Husägare kan som komplement till hemförsäkringen teckna en villaförsäkring som täcker skador som kan uppkomma på själva fastigheten eller tomten. En villahemförsäkring är en kombinerad hemförsäkring och villaförsäkring.

Pensions- och livförsäkringsmarknaden

Drygt 322 miljarder kronor betalades in i premier till pensions- och livförsäkringar under de senaste fyra kvartalen, det vill säga från och med det andra kvartalet 2020 till och med det första kvartalet 2021. Av dessa inbetalningar så gick

knappt 289 miljarder till konkurrensutsatta försäkringar och knappt 34 miljarder kronor till ej konkurrensutsatta försäkringar (se tabell 2). Endast konkurrensutsatta försäkringar ingår i den fortsatta redovisningen i denna rapport.

Tabell 2. Inbetalda premier till pensions- och livförsäkringar, miljarder kronor

Produktområde	Årsvärden per kvartal		Årlig förändring	
	2020K1	2021K1	Mdr kr	Procent
Konkurrensutsatt försäkring	266,53	288,93	22,40	8,40
Tjänstepensionsförsäkring	153,73	160,23	6,50	4,23
Via valcentral	75,13	79,54	4,41	5,87
Utanför valcentral	78,60	80,69	2,09	2,66
Privat livförsäringssparande	104,41	120,02	15,61	14,95
Privat kapitalförsäkring	102,69	118,47	15,79	15,37
Privat pensionsförsäkring	1,72	1,54	-0,18	-10,34
Övrig konkurrensutsatt försäkring	8,40	8,69	0,29	3,44
Ej konkurrensutsatt försäkring	21,02	33,52	12,50	59,45
Tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral	17,93	30,61	12,68	70,74
Övrig ej konkurrensutsatt försäkring	3,09	2,91	-0,18	-5,95
Pensions- och livförsäkring, totalt	287,56	322,45	34,90	12,14

Anm.: Tabellen visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig konkurrensutsatt försäkring* ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. I *Övrig ej konkurrensutsatt försäkring* ingår premier för viss sjukförsäkring och grupplivförsäkring som inte är utsatta för konkurrens.

Källa: Svensk Försäkring.

Konkurrensutsatta försäkringar och valcentraler

En *konkurrensutsatt försäkring* innebär att arbetsgivare eller anställd kan välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte ges. Utöver vissa tjänstepensionsförsäkringar så räknas Alectas sjukförsäkringspremier och samtliga premier till Afa Livförsäkring som ej konkurrensutsatta.

Med *tjänstepensionsförsäkring via valcentral* avses en tjänstepensionsförsäkring där den anställde själv kan välja försäkringsgivare via en valcentral som förmedlar premien från arbetsgivaren till försäkringsgivaren.

Olika kollektivavtalsområden har olika valcentraler. Premier för kollektivavtalade tjänstepensionsförsäkringar kan också förmedlas utanför valcentraler.

Detaljerade uppgifter finns att hämta i Svensk Försäkrings statistikdatabas:

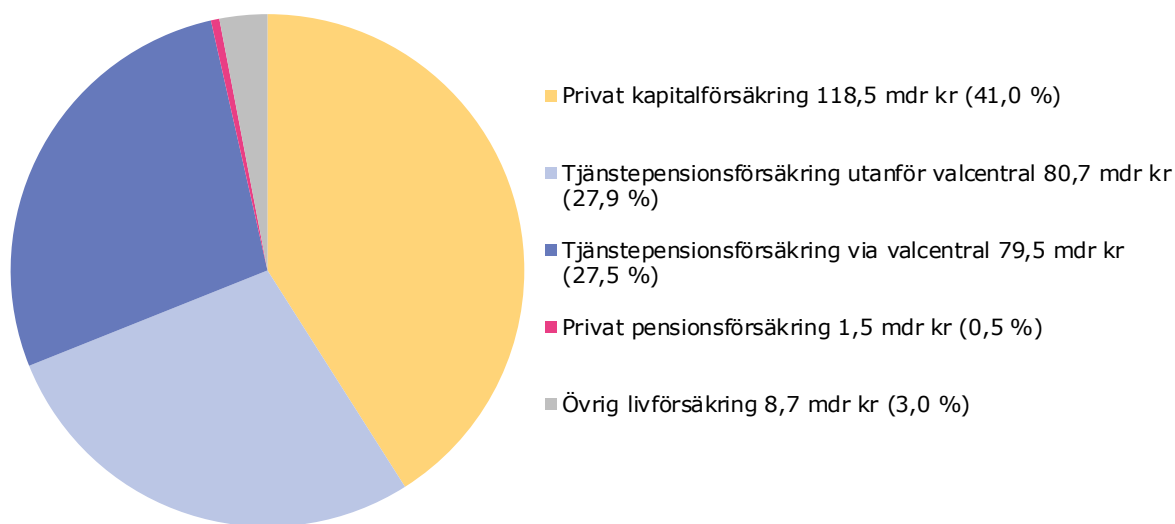
www.svenskforsakring.se/statistik/statistikdatabas/

Av de inbetalda premierna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar så gick den största delen, drygt 160 miljarder kronor (55 procent), till tjänstepensionsförsäkringar, varav ungefär hälften, knappt 80 miljarder kronor, gick via

valcentraler (se diagram 9 och tabell 2). Privata kapitalförsäkringar stod för 41 procent (118,5 miljarder kronor) av de inbetalda premierna under de senaste fyra kvartalen.

Diagram 9. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar de senaste fyra kvartalen (2020K2–2021K1), fördelat per produktområde

Miljarder kronor och andel i procent

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I *Övrig livförsäkring* ingår premiebefrielse-, gruppliv- och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse.

Källa: Svensk Försäkring.

Tjänstepension och tjänstepensionsförsäkring

Tjänstepension kan betalas av arbetsgivare som ett komplement till den allmänna pensionen. Ungefär 90 procent av alla anställda i Sverige har tjänstepension. I de fall arbetsgivaren erbjuder tjänstepension så är det vanligt att pensionsåtagandet sker via en *tjänstepensionsförsäkring*, vilket ger arbetsgivaren rätt till skatteavdrag. I det som sorterar under *tjänstepensionsförsäkring utanför valcentral* i statistiken ingår även kapitalförsäkring för tjänstepension, vilket t.ex. kan användas vid så kallad direktpension.

Tjänstepension upphandlas i de flesta fall i kollektivavtal mellan fack och arbetsgivare. De flesta tjänstepensionsförsäkringar innebär att individen kan välja sparform själv, för hela eller delar av kapitalet, via valcentraler. För en annan del av tjänstepensionerna så har kollektivavtalsparterna valt sparform. Vissa arbetsgivare har inte kollektivavtalade tjänstepensioner; arbetsgivaren kan i sådana fall välja att teckna eget – individuellt – tjänstepensionsavtal.

Diagram 10 visar årsvisa premieinbetalningar till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per kvartal. Jämfört med motsvarande period föregående år har de sammanlagda premieinbetalningarna vuxit med 22 miljarder kronor. Det motsvarar en ökning med drygt 8 procent.

Premieinbetalningarna till tjänstepensionsförsäkringar via valcentraler ökade med knappt 6 procent (4,4 miljarder kronor) under de senaste fyra kvartalen. Inbetalningarna till tjänstepensions-

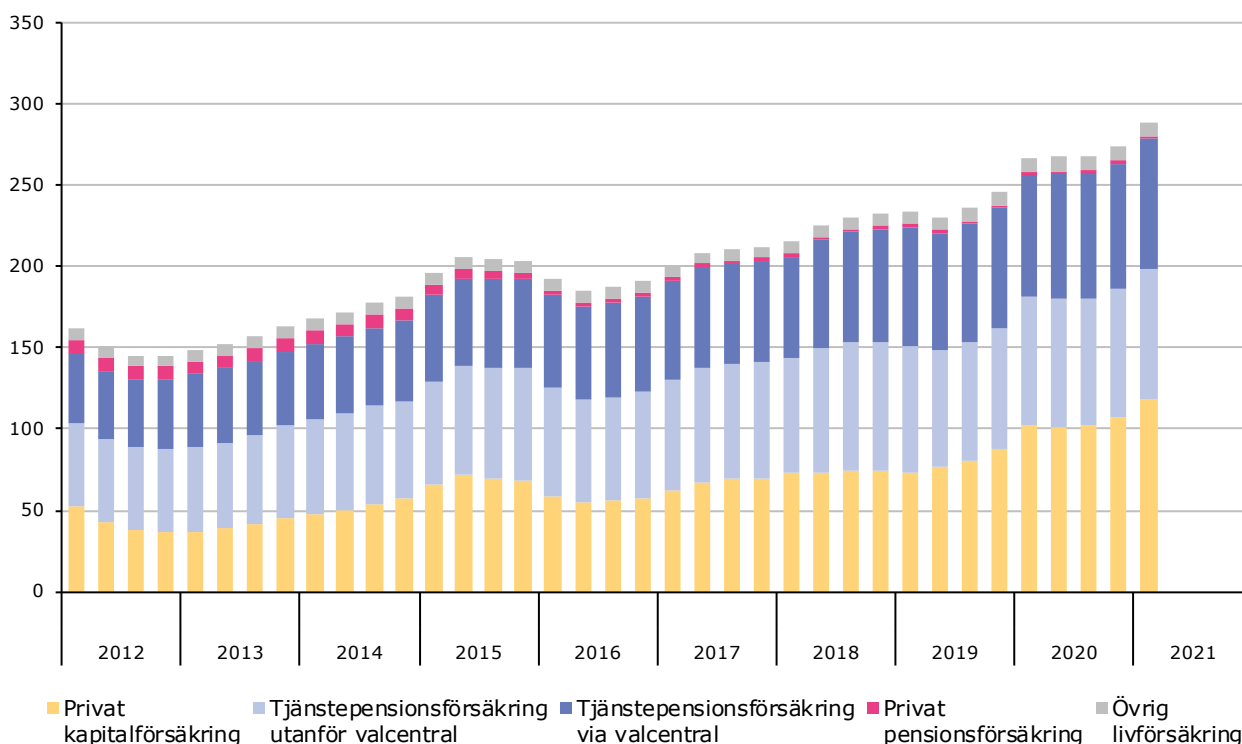
försäkringar utanför valcentraler ökade samtidigt med knappt 3 procent (2,1 miljarder kronor).

De inbetalda premierna till privata kapitalförsäkringar ökade med drygt 15 procent (15,8 miljarder kronor) under de senaste fyra kvartalen.

Inbetalningarna till privata pensionsförsäkringar minskade kraftigt inför att avdragsrätten avskaffades 2016, och har sedan dess minskat något ytterligare.

Diagram 10. Inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar per produktområde, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Diagrammet visar inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I Övrig livförsäkring ingår premiebefrielseförsäkring, grupplivförsäkring och sjukförsäkring som inte tecknats av arbetsgivare i anslutning till anställning utan av "privat" försäkringstagare, där sjukförsäkring avser sådan som inte kan sägas upp av försäkringsföretaget och därför klassas som livförsäkringsrörelse. Uppgifterna i diagrammet täcker inte hela den konkurrensutsatta marknaden; t.ex. saknas den valbara delen inom det statliga tjänstepensionsavtalet PA 16 som placerats hos Kåpan, och som enligt statistik från SPV omfattar premieinbetalningar om drygt 2,3 miljarder kronor för de fyra senaste kvartalen.

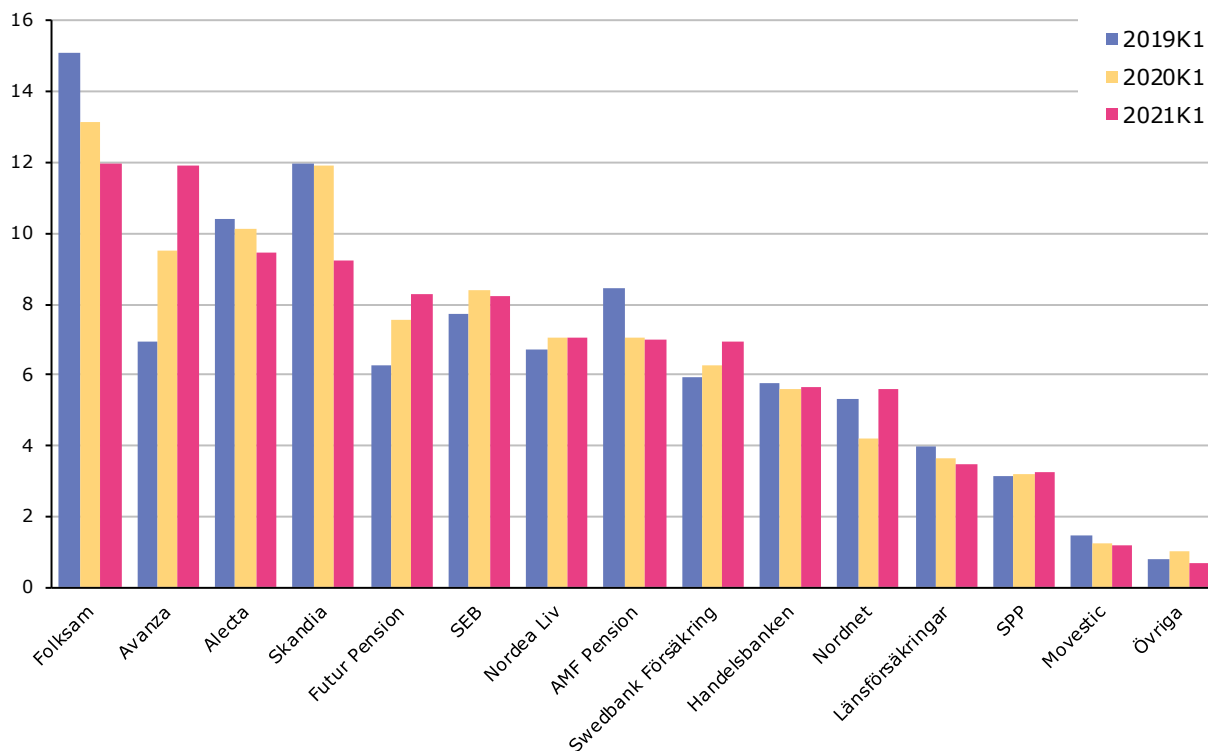
Källa: Svensk Försäkring.

Under de fyra senaste kvartalen var premieinbetalningarna till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar knappt 289 miljarder kronor (se tabell 2 ovan).

Nästan hälften (43 procent) av de inbetalda premierna gick till Folksam, Avanza, Alecta och Skandia (se diagram 11).

Diagram 11. Marknadsandelar i procent av årliga inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar, per företag/företagsgrupp

Procent

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta försäkringar de senaste fyra kvartalen (rosa staplar) samt för motsvarande årsperioder ett respektive två år tidigare (gula respektive blå staplar). I inbetalda premier ingår inte uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. Skadeförsäkring inom livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ingår inte.

Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar i statistikdatabasen

Marknadsandelar för olika produktområden inom livförsäkringsmarknaden, t.ex. för tjänstepensionsförsäkringar, finns i statistikdatabasen:

[Snabba fakta om försäkringsföretagen](#)

Livförsäkringssparande

Av de knappt 289 miljarder kronor som betalades in i premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar under de senaste fyra kvartalen (se tabell 2 ovan) så avser majoriteten – 280 miljarder kronor – ett livförsäkringssparande. De resterande knappt 9 miljarderna är inbetalningar till bland annat premiefrielseförsäkringar, grupplivförsäkringar och sjukförsäkringar.

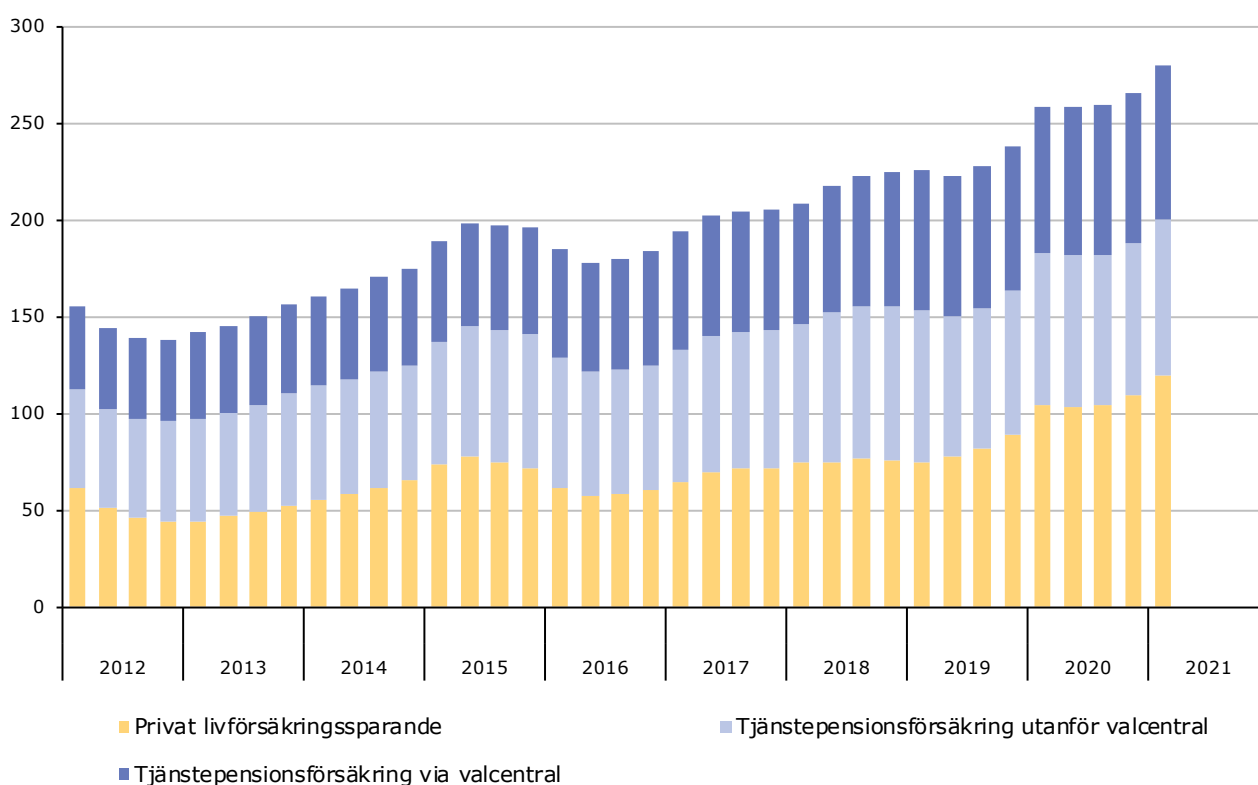
Sparande i tjänstepension utgör drygt 57 procent av det konkurrensutsatta livförsäkringssparandet,

varav ungefär hälften (28 procentenheter) betalas in via valcentraler (se diagram 12). Knappt 43 procent av livförsäkringssparandet utgörs av privat sparande i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar.

Sparandet i tjänstepensionsförsäkringar har ökat trendmässigt över en längre tid. Det privata livförsäkringssparandet varierar mer, men har även det ökat kraftigt i ett längre perspektiv.

Diagram 12. Livförsäkringssparande, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. *Privat livförsäkringssparande* omfattar privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

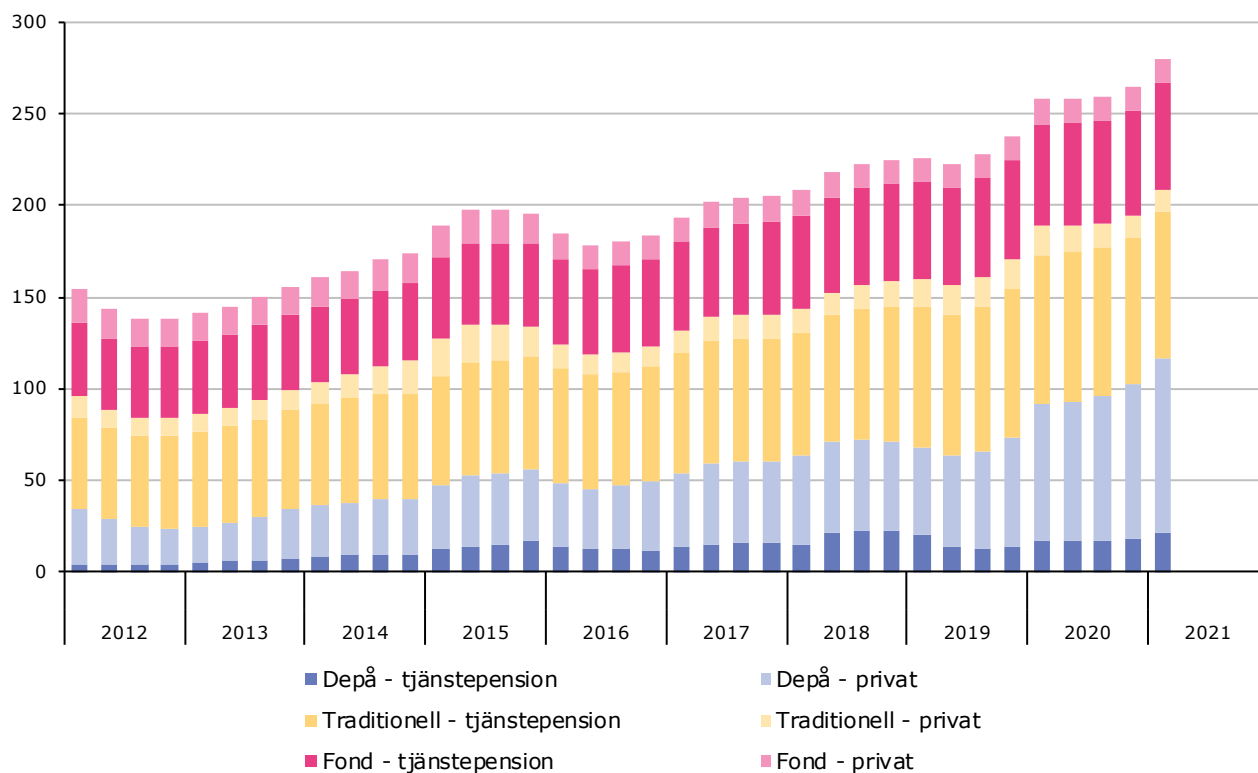
Källa: Svensk Försäkring.

Livförsäringssparande kan ske i traditionell försäkring, fondförsäkring eller depåförsäkring. Under de fyra senaste kvartalen placerades 33 procent i traditionell försäkring, 41 procent i depåförsäkring och 26 procent i fondförsäkring (se diagram 13).

Hälften av sparandet i tjänstepensionsförsäkringar skedde som traditionell försäkring, medan majoriteten (79 procent) av det privata livförsäringssparandet skedde som depåförsäkring.

Diagram 13. Livförsäringssparande fördelat på sparform, konkurrensutsatta försäkringar, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital. I "privat" ingår privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring.

Källa: Svensk Försäkring.

Traditionell försäkring, fondförsäkring och depåförsäkring

Vid *traditionell försäkring* väljer försäkringsföretagen hur kapitalet ska förvaltas, och de bär den finansiella risken. Traditionell försäkring kan vara förmånsbestämd respektive premiebestämd. Med *förmånsbestämd försäkring* avses försäkring för vilken förmånen bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen. Med *premiebestämd försäkring* avses försäkring för vilken premien bestäms som ett fast periodiskt belopp eller en viss procent av lönen.

Med *fondförsäkring* avses en livförsäkring vars premier enbart får placeras i fondandelar. Försäkringstagaren anvisar själv hur premier och avkastning placeras i en eller flera fonder. Fondandelarna ägs av försäkringsföretaget för försäkringstagarens räkning.

Med *depåförsäkring* avses en livförsäkring vars premier placeras i värdepapper eller i fondandelar. Försäkringstagaren kan själv välja vilka värdepapper eller fondandelar som premierna placeras i. Dessa placeras i en depå. Om premier enbart får placeras i fondandelar, anses en sådan försäkring vara en fondförsäkring.

Inflyttat försäkringskapital

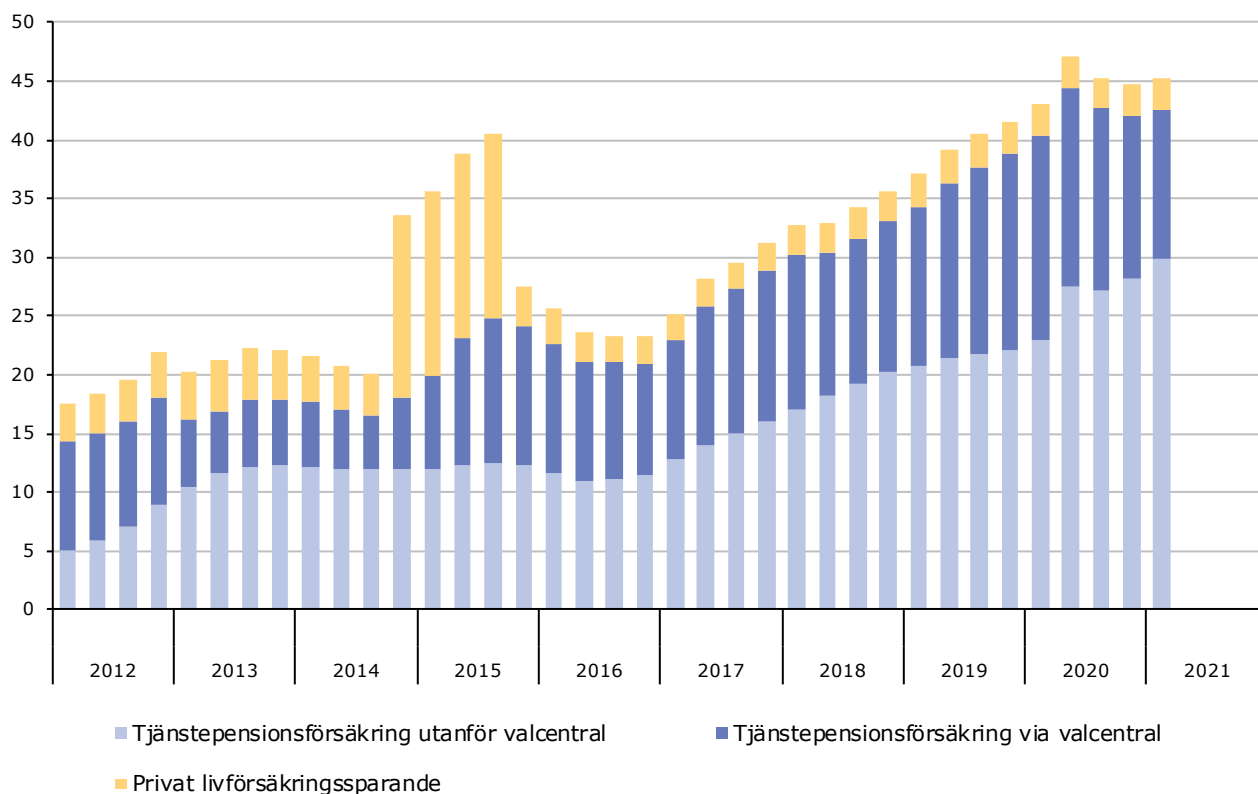
Sedan mitten av 2000-talet är det möjligt att i vissa försäkringsavtal inom tjänstepensionsförsäkring och övrig livförsäkring flytta hela eller delar av det sparade försäkringskapitalet till ett annat försäkringsföretag. Under de senaste fyra kvartalen flyttades drygt 45 miljarder kronor av försäkringskapitalet (se diagram 14). Jämfört med motsvarande period föregående år har det inflyttade kapitalet ökat med knappt 5 procent (2,1 miljarder kronor). Flyttarna av tjänstepensionsförsäkring via valcentraler har minskat med knappt 28 procent (4,8 miljarder kronor), medan flyttarna av tjänstepensionsförsäkring

utanför valcentraler har ökat med drygt 30 procent (7,0 miljarder kronor). Flyttarna av det privata livförsäkringssparandet, som omfattar privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar, har minskat med knappt 3 procent (72 miljoner kronor).

Flyttarna har ökat kraftigt de senaste 10 åren. Sedan motsvarande kvartal 2012 har det årliga inflyttade försäkringskapitalet ökat från knappt 18 till drygt 45 miljarder kronor. Av denna ökning står flyttarna av tjänstepensionskapital utanför valcentraler för 90 procent.

Diagram 14. Inflyttat försäkringskapital, årsvärden per kvartal, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: *Privat livförsäkringssparande* omfattar privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring. Flyttat försäkringskapital avser hela det försäkringskapital (inkl. återbäringskapital) som överförs genom inflyttning från annat företag, eller inom ett företag. Även inkomna premier (kapital) som avser beståndsöverlåtelse till företaget ingår, även i fall sådana belopp redovisas över balansräkningen. Flera av nivåförändringarna beror på att flytträtten successivt utökats till fler avtalsområden och att det därmed frigjorts mer kapital som kan flyttas. Nivåförändringen det fjärde kvartalet 2014 beror till stor del på att det flyttades sammanlagt 12,2 miljarder kronor till Nordea Livförsäkring i Sverige från Nordea Livförsäkring i Finland genom en beståndsöverlåtelse.

Källa: Svensk Försäkring.

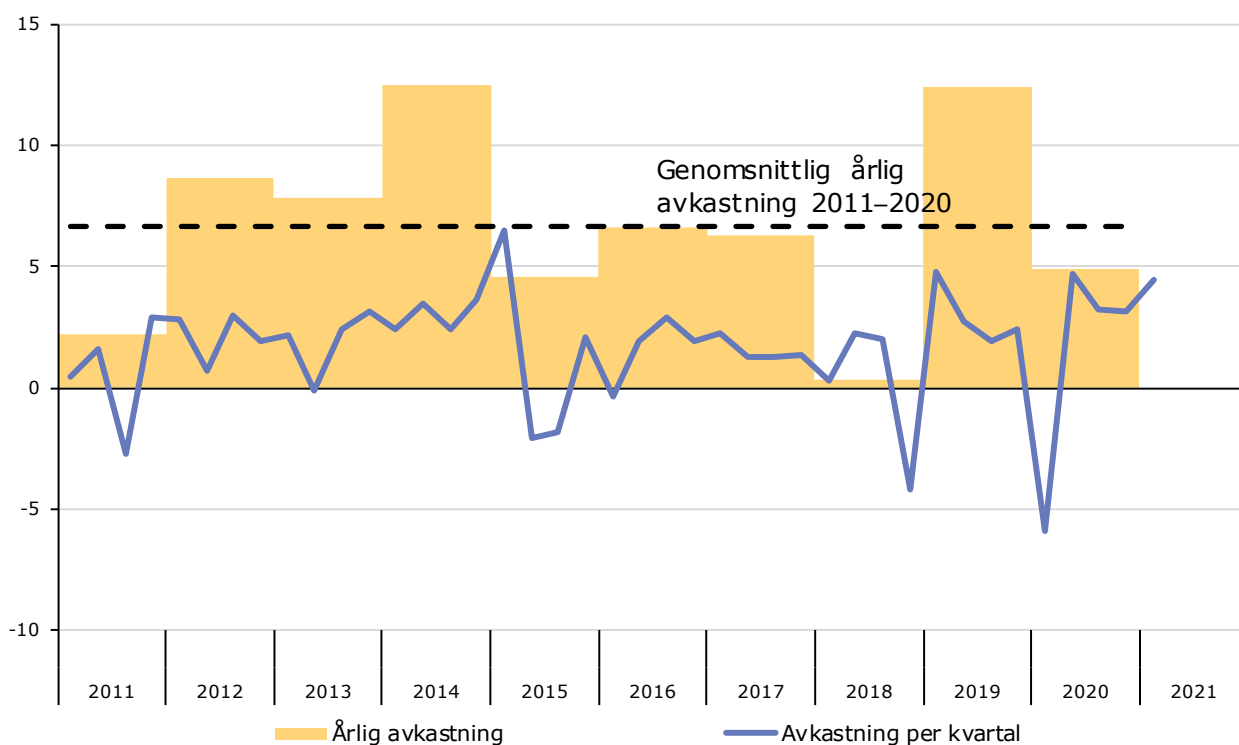
Totalavkastning

Totalavkastningen är ett mått på värdeförändring och direktavkastning på de tillgångar som förvaltas av försäkringsföretagen för försäkringstagarnas räkning. Avkastningen på livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna. För det första kvartalet 2021 var den genomsnittliga totalavkastningen på livförsäkrings- och

tjänstepensionsföretagens tillgångar 4,5 procent (se blå linje i diagram 15). Avkastningen under första kvartalet 2021 är bland de högsta avkastningarna för ett kvartal under de senaste tio åren. Den förhållandevis höga avkastningen är främst en följd av den goda utvecklingen på aktiemarknaden i Sverige och i övriga världen sedan årsskiftet.

Diagram 15. Genomsnittlig totalavkastning på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag, 2011–2021

Procent

Anm.: Totalavkastningen är beräknad som ett medelvärde av livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens avkastningar, viktat med marknadsvärdet på de tillgångar som företagen förvaltar.

Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring Box 24043, 104 50 Stockholm Karlavägen 108 Tel 08-522 785 00 Fax 08-522 785 15
www.svenskforsakring.se